

Mateřská škola Zbuzany, příspěvková organizace

Ořešská 141, 252 25 Zbuzany

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

S barevnými kamínky objevujeme svět

platný od 1. 9. 2017

číslo jednací: MŠ 34/2017

OBSAH:

1. Identifikační údaje o mateřské škole	3
1.1. Název a adresa.....	3
1.2. Kontakt.....	3
1.3. Kolektiv MŠ.....	3
2. Obecná charakteristika mateřské školy	4
3. Vize a koncepce mateřské školy	5
4. Podmínky vzdělávání	7
4.1 Věcné podmínky	7
4.2 Životospráva.....	9
4.3 Psychosociální podmínky.....	10
4.4 Organizace chodu	11
4.5 Řízení mateřské školy	14
4.6 Personální a pedagogické zajištění.....	16
4.7 Spoluúčast rodičů	17
5. Organizace vzdělávání	19
5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných .	20
5.2. Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	21
5.3. Přijímání dětí do mateřské školy	23
5.4. Doplňková činnost mateřské školy	23
6. Charakteristika vzdělávacího programu.....	24
6.1 Vzdělávací cíle (záměry) předškolního vzdělávání.....	24
6.2. Rámcové cíle RVP PV	25
6.3. Specifické oblasti předškolního vzdělávání	26
6.4. Formy a metody vzdělávání	27
6.5. Pedagogické zásady.....	28
7. Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu.....	29
7.1. Integrované bloky.....	31
7.2. Obsah jednotlivých integrovaných bloků.....	32
8. Evaluace	54
9. Seznam příloh:.....	58

1. Identifikační údaje o mateřské škole

1.1. Název a adresa

Mateřská škola Zbuzany, příspěvková organizace
Ořešská 141, 252 25 Zbuzany
IČO: 72562617

1.2. Kontakt

Telefon: 731 651 385
E-mail: mszbuzany@seznam.cz
Internet: www.mszbuzany.cz
Číslo účtu: 253739508/0300

Ředitelka mateřské školy: Mgr. et Bc. Markéta Šollerová

Zřizovatel mateřské školy: Obecní úřad Zbuzany, Na Návsi č. p. 1, Zbuzany,
252 25

Provozní doba: Po – Pá 7:00 – 17:00

Počet tříd: 3

Kapacita: 51 dětí

1.3. Kolektiv MŠ

Mgr. et Bc. Markéta Šollerová – ředitelka MŠ

Nikola Šlechtová – učitelka MŠ

Lucie Křížková – učitelka MŠ

Marie Smerdelová – učitelka MŠ

Šárka Procházková – učitelka MŠ

Nataly Šlechtová – učitelka MŠ

Alena Mašková – provozní zaměstnanec MŠ a ŠJ

Dana Kouňovská – provozní zaměstnanec MŠ a ŠJ

2. Obecná charakteristika mateřské školy

Naše mateřská škola byla otevřena v roce 2012. Zpočátku byla dvoutřídní mateřskou školou s kapacitou pro 27 dětí. Jelikož se obec Zbuzany v posledních letech těší velkému nárůstu obyvatel, vyvstala potřeba zvýšit kapacitu mateřské školy. Proto byl dostavěn a od 1. 9. 2016 otevřen nový pavilon mateřské školy s třídou pro 24 dětí. Současná kapacita mateřské školy je nyní 51 dětí ve třech třídách. Třidu Motýlků navštěvuje 11 dětí, třídu Soviček 16 dětí a ve třídě Berušek se vzdělává 24 dětí. Počty dětí v jednotlivých třídách odpovídají hygienickým prostorovým požadavkům. Přestože se obec Zbuzany nachází v těsné blízkosti Prahy, její charakter zůstává především vesnický. Mateřská škola je umístěna v samotném centru obce. Nemá vlastní dostatečně velkou zahradu, a tak pro pobyt dětí venku využívá zejména obecní park se vzrostlými stromy, který je vybaven herními prvky. Tento park je dostatečně velký a plně vyhovující pro pohybové aktivity dětí. Děti se také vydávají na vycházky do blízkého okolí mateřské školy.

V budově mateřské školy jsou třídy rozmístěny ve dvou pavilonech, které jsou propojené středovou chodbou. Každá třída má k dispozici vlastní místnost, která slouží jako třída, herna i tělocvična, a dále má vlastní sociální zařízení. Třída Berušky má také vlastní šatnu a výdejnu jídla – malou kuchyňku. Třídy Sovičky a Motýlci mají šatnu i výdejnu jídla společnou. U každé třídy se také nachází sociální zařízení pro učitelky. V budově mateřské školy se rovněž nachází kancelář ředitelky mateřské školy, sborovna pro učitelky, společný sklad výtvarných potřeb a materiálů a společný sklad sportovních pomůcek.

Součástí mateřské školy je malá přilehlá zahrada s terasou, pískovištěm, houpačkami a dalšími herními prvky. Tato zahrada je využívána především v odpoledních hodinách, kdy se ve školce nachází méně dětí.

Provoz mateřské školy zajišťujeme od 7:00 do 17:00 hodin.

3. Vize a koncepce mateřské školy

3.1. Vize mateřské školy

Filozofií naší mateřské školy je vytvořit školu rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Naše představa ideálně fungující mateřské školy je vytvoření klidného, pohodového prostředí bez stresu, kde děti budou veselé, kamarádké, radující se, hrající si, mající zájem o dění v mateřské škole a každodenně těšící se do školky. Mateřská škola musí být pro děti, jejich rodiče, ale i zaměstnance přitažlivá. V klidném pohodovém prostředí bez stresu budou děti prožívat radostné dětství ve společnosti svých kamarádů. Budou zde respektovány jejich zájmy, potřeby a individualita. Budou mít možnost prožívat, zkoumat, tvořit, zkoušet, sami se rozhodovat a spolupracovat s ostatními.

Naší snahou je vést děti k tomu, aby byly jedinečnými osobnostmi, s vlastním názorem, schopné dívat se kolem sebe, přemýšlet a samostatně jednat, chovat se zodpovědně nejen k lidem, ale i k přírodě a věcem, umět nejen přijímat, ale i dávat, získat dovednosti, návyky a vědomosti, které pro ně budou užitečné při cestě za dalším vzděláním a také na cestě celým životem. Všichni společně se budeme snažit na základě vzájemného sdílení nápadů, zkušeností a evaluace, zlepšovat své činnosti a tím i výsledky naší práce.

3.2. Koncepce mateřské školy

Mateřská škola má ve svém školním vzdělávacím programu „S barevnými kamínky objevujeme svět“ zpracovanou svoji filozofii a dlouhodobou vizi. Svým programem mateřská škola podporuje komplexní rozvoj dítěte. Cestou přirozené výchovy chceme položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb.

Třídní programy jsou tvořeny podle potřeb, zájmů, možností a schopností dětí, vychází z pedagogického hodnocení každého dítěte a ze skupiny dětí ve třídě. Program akceptuje osobnostní specifika dětí a také podmínky jednotlivých tříd, reaguje na možnosti a příležitosti, které se v průběhu roku objevují.

Cílem pedagogických činností je získání základů klíčových kompetencí, důležitých pro budoucí život dětí. Dětem je umožněno v záměrných, nezáměrných i spontánních aktivitách získávat žádoucí dovednosti a zkušenosti přirozeným způsobem, je podporována jejich zvědavost, individualita a socializace.

Vzdělávací obsah je rozdělen do sedmi bloků – Barevných kamínků, které respektují specifika předškolního věku. Každý blok obsahuje několik podtémat, které se vztahují k oblastem dětem blízkým. Děti docházejí k poznatkům

přirozeně, nové informace jsou předávány formou příkladu, názorné ukázky a vlastními praktickými činnostmi dětí.

Veškeré snažení všech zaměstnanců mateřské školy směřuje k tomu, aby děti byly ve školce maximálně šťastné a spokojené.

4. Podmínky vzdělávání

Vhodné podmínky vzdělávání příznivě ovlivňují i podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělání. Chceme mít na paměti, že jedině spokojené dítě je schopné se vzdělávat a přijímat nové informace. Proto chceme, aby mateřská škola byla pro děti příjemným prostředím, ve kterém budou rády trávit chvíle odloučení od rodičů, a budou v ní šťastné.

4.1 Věcné podmínky

- Každá ze tříd v mateřské škole má k dispozici vlastní místnost, která je v jednotlivých částech dne využívána jako třída, herna, tělocvična, jídelna a ložnice. Ve třídě jsou umístěny didaktické pomůcky a hračky určené pro různé typy her a činností. Každá didaktická pomůcka a hračka má své určené místo a díky tomu se děti dobře vyznají v jejich uložení. Sportovní pomůcky jsou uloženy ve skladu sportovních pomůcek, který je společný pro všechny tři třídy. Součástí každé třídy je také sklad lůžkovin, v němž jsou umístěna lehátka a lůžkoviny pro každé dítě. Lehátka a lůžkoviny pro jednotlivé děti jsou umístěny odděleně v regálech a jsou označeny značkou dítěte tak, aby nedocházelo k jejich záměně.
- V šatně dětí má každé dítě určeno své místo označené značkou dítěte. Co se týče hygienického zařízení, tak počet toalet a umyvadel odpovídá vyhlášce č. 410/2005 Sb. Zdravotně hygienické zařízení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je pro děti bezpečné a je estetického vzhledu. Toalety ve dvou třídách jsou odděleny dělicími přepážkami. Ke dvěma třídám také náleží přípravná kuchyňka - výdejna. Ta je vybavena moderními potřebami. Děti ze třídy Motýlků, kde přípravná kuchyňka - výdejna chybí, se v době stravování spojují se třídou Soviček. Ve třídě Motýlků je 11 dětí a ve třídě Soviček je 16 dětí. Počet dětských stolů a židlí ve třídě Soviček je dostatečný pro 27 dětí.
- Všechny třídy jsou vybaveny vhodným dětským nábytkem, který je přizpůsoben antropometrickým požadavkům dětí, odpovídá počtu dětí ve třídě a je bezpečný. Výška stolků a židliček odpovídá vyhlášce č. 410/2005 Sb., Ve vybavení tříd převládá přírodní materiál, který je zdravotně nezávadný.
- Šatny dětí, prostory na chodbě a prostory třídy jsou vybaveny novými nástěnnými dekoračními sítěmi, které slouží k prezentaci dětských prací rodičům a k estetickým účelům. V šatnách se také nachází nástěnky, které slouží k informování rodičů. Budeme se snažit o zvýšení estetičnosti prostor mateřské školky tím, že zde umístíme více dekorací a ukázek dětských prací.

- Děti si svými výtvarnými výtvary zdobí třídu, šatnu i celou budovu. Výtvary dětí jsou obměňovány v souladu s tématem tak, aby na první pohled byl vidět obsah tématu, kterým se ve školce aktuálně zabýváme.
- Třídy jsou vybaveny hračkami a didaktickými pomůckami pro dívky i chlapce, jak pro nejmladší věkovou skupinu, tak i pro děti v předškolních třídách. Všechny hračky mají atestaci a jsou zdravotně nezávadné. Hračky ve třídách jsou pravidelně v průběhu roku doplňovány a obměňovány.
- Veškeré hračky, didaktické pomůcky, materiály a hry jsou ve třídách umístěny v otevřených policích tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Zároveň jsou stanovena pravidla pro jejich využívání dětmi i učitelkami.
- Veškeré zařízení a vybavení v mateřské škole je účelné a slouží dětem.
- V mateřské škole se nachází společný sklad výtvarných potřeb a materiálů a společný sklad sportovních pomůcek, který slouží všem třídám a využívají je všichni učitelé při své práci s dětmi. Sklad výtvarných potřeb a materiálů je postupně vybavován a doplňován podle potřeby a sklad sportovních pomůcek bude průběžně také doplňován o nové sportovní pomůcky, náčiní a náradí.
- Ve sborovně se také nachází knihovnička s odbornou literaturou pro učitele, která bude postupně doplňována o další tituly. Knihovnička slouží všem učitelům při jejich práci s dětmi. Ve sborovně jsou také umístěny odborné časopisy pedagogického zaměření, které jsou k dispozici všem učitelkám. Učitelky také mohou při své práci využívat školní notebook a kopírku s tiskárnou.
- Ve třídě Berušek je umístěno piano. Všechny děti ze všech tříd se spolu se svými učitelkami pravidelně schází na společné zpívání u piana.
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada s terasou. Je v ní nainstalováno pískoviště, houpačky, klouzačka a herní prvek medvídek. Z kapacitních důvodů zahrada slouží dětem především v odpoledních hodinách. V dopoledním čase pobytu venku děti zpravidla navštěvují obecní park, který je v dopoledním čase vyhrazen právě pro potřeby mateřské školy. V obecním parku Pod kaštany je rovněž umístěno několik herních prvků sloužících dětem a umožňujících jim rozmanité pohybové aktivity. V parku se rovněž nacházejí přiměřeně vzrostlé stromy, které tvoří stinná zákoutí potřebná pro pobyt dětí v letních měsících.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a jsou podrobovány pravidelným revizním kontrolám. Osvětlení a vytápění vyhovuje hygienické normě a je pravidelně kontrolováno. Úklid všech prostor je prováděn každodenně, pečlivě, podle stanoveného úklidového plánu.

ZÁMĚRY:

Preventivně předcházíme případným problémům prostřednictvím průběžné údržby budovy.

V následujícím období se zaměříme na postupnou výměnu koberců ve všech třídách a na vymalování všech prostor mateřské školy.

Také chceme podpořit prezentaci výtvarných prací dětí tím, že výtvarné práce dětí budeme pravidelně zveřejňovat v tzv. „galerii na bráně“.

Do budoucna také plánujeme vyzdobit chodníky v areálu mateřské školy skákacím panákem a jinými pro děti atraktivními malbami.

Průběžně hodláme nakupovat a doplňovat potřebné vybavení, pomůcky, materiály, hračky, dětské knihy a odbornou literaturu.

4.2 Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku. Každý den je na jídelníčku ovoce nebo čerstvá syrová zelenina, díky tomu jsou děti vedeny k budování zdravých stravovacích návyků.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány přibližně tříhodinové intervaly. Děti k jídlu pozitivně motivujeme, nikdy je však nenutíme. Tolerujeme individualitu dítěte. Děti mají na jídlo tolik času, kolik potřebují. Děti jsou vedeny k samostatnosti, chodí si pro druhé jídlo, samy si odnáší použité nádoby. Děti stolují v klidné pohodové atmosféře, mluví spolu při jídle tiše. Učitelka jde dětem příkladem v konzumaci jídel a pitném režimu.
- Děti mají během celého dne k dispozici dostatečný přísun tekutin – voda, čaj. Děti se při pití učí samostatně obsluhovat. Učitelky dětem připomínají důležitost pití. V letních měsících si děti nosí do mateřské školy z domova malou láhev, aby mohly pít i při pobytu venku.
- Je dodržován pravidelný denní rytmus a řád, který je zároveň natolik pružný, aby podle potřeby umožňoval přizpůsobit se změnám v organizaci činností a aktuálním situacím, které v průběhu dne mohou nastat.
- V režimu dne je vyhrazen dostatečný čas na každodenní spontánní hry dětí.
- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (podle klimatických podmínek a okamžité kvality ovzduší). V letních měsících je velká část aktivit přesunuta ven.
- Třídy jsou denně větrány. Učitelky dohlížejí na to, aby děti byly oblečeny přiměřeně teplotám ve třídě i venku.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen venku, ale i v interiéru mateřské školy. Děti se každý den ve třídách věnují pohybovým činnostem.
- Učitelky ve třídě omezují sezení dětí u stolečků na nejmenší možnou míru (na dobu stravování, výtvarných činností a práce s pracovními listy). Ostatní činnosti učitelky přinášejí do prostoru třídy, kde je více možností pro pohybové aktivity.

- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem, které nespí, je nabízen klidový program. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřijatelné.
- Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

4.3 Psychosociální podmínky

- Naším cílem je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Děti by do mateřské školy měly přicházet rády a mateřská škola by pro ně měla být příjemným prostředím. Učitelky kolem sebe šíří atmosféru pohody, veselí a dobré nálady tak, aby ve škole byla klidná a příznivá atmosféra.
- Dbáme na profesionální přístup zaměstnanců k plnění pracovních povinností.
- Dbáme na to, aby děti viděly pouze zdvořilé a milé jednání mezi ředitelkou, učitelkami, rodiči i ostatními pracovníky. Dospělí si vzájemně pomáhají a snaží se být pro děti vzorem prosociálního chování. Dospělí mezi sebou respektují pravidla komunikace a naslouchání a mají možnost otevřeně se vyjadřovat k práci své, jiných zaměstnanců i k práci ředitelky. Nutná je vzájemná spolupráce učitelk.
- K pocitu příznivé atmosféry přispívají společné akce učitelk, dětí a rodičů, které pořádáme několikrát do roka (besídky, výtvarné dílničky, oslavy, loučení s předškoláky apod.).
- Snažíme se každému dítěti poskytovat tolik času na adaptaci v mateřské škole, kolik individuálně potřebuje a při jeho adaptaci spolupracujeme s rodiči. Vytvořením individuálního adaptačního programu s rodiči umožníme dítěti lehký vstup do mateřské školy.
- Ke každému dítěti přistupujeme individuálně podle jeho potřeb. Každému dítěti se snažíme věnovat tolik času, kolik potřebuje, učitelky dávají dětem možnost dokončit činnost, dohrát si hru, respektují osobní tempo dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem. Dbáme na uspokojení všech potřeb dětí. V naší mateřské škole nevedeme děti k soutěživosti.
- Učitelka vůči dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené. Dítě, které je pomalejší, má možnost dokončit činnost ve svém vlastním tempu.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoli projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování jsou v mateřské škole nepřijatelné. Všechny učitelky oslovují každé dítě jeho křestním jménem a přijímají každé dítě takové, jaké je. Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí a dbá na to, aby žádné dítě nebylo z kolektivu vyčleňováno.

- Děti se ve svých třídách aktivně podílejí na tvorbě pravidel soužití a tyto dohodnutá pravidla přijímají a mají je vyvěšeny na viditelném místě tak, aby se s nimi mohli seznámit i rodiče dětí (přivítat se a rozloučit se, oznámit odchod ze třídy, dodržovat hygienu, pomáhat ostatním, rozdělit se, neubližovat si, konflikty řešit pusou a ne rukama, po domluvě dokončit nedodělanou činnost, uklidit si po sobě hračky...). Volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat tato pravidla. Děti musí dostávat jasné a srozumitelné pokyny.
- Podporujeme dětskou individualitu a samostatnost dítěte. Jakékoliv manipulování s dětmi je vyloučeno. Všechny učitelky se snaží o to, aby pedagogický způsob, jakým vedou děti, byl podporující, sympatizující, projevoval se přímou, vstřícnou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi. Pravidelně zařazujeme komunitní kruhy, aby děti měly možnost vyjádřit se k problému a učily se pravidlům naslouchání.
- Vzdělávací nabídka ve všech třídách odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. K tomu jsou přizpůsobena všechna témata, která jsou ve třídách probírána během školního roku. Vycházejí z třídních vzdělávacích programů, které jsou tvořeny v návaznosti na ŠVP „S barevnými kamínky objevujeme svět.“ Jednotlivá témata jsou dětem blízká, snadno pochopitelná a užitečná. Vždy je uplatňován pedagogický styl, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.
- Učitelky se vyhýbají veškerým negativním slovním komentářům a podporují děti v jejich samostatných pokusech, projevech a výkonech a přiměřeně na ně reagují pozitivním oceněním. Učitelky se snaží vyvarovat paušálních pochval či odsudků.
- Snažíme se o budování vzájemné důvěry, ohleduplnosti a podpory mezi dospělým a dítětem. Děti se bez obav obracejí k dospělým se žádostí o pomoc.
- Ve všech třídách panuje neformální kamarádský vztah. Učitelka se směje s dětmi, dovede si udělat legraci i ze sebe, dodržuje dané sliby, stejně tak se bez obav dovede přiznat k neznalosti, omylu nebo chybě.
- Učitelka si všímá vztahů dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem – prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

4.4 Organizace chodu

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány spontánní hry, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a individuální, skupinové i frontální činnosti.

- Do každodenního programu jsou zařazovány různé pohybové aktivity přiměřené věku dětí.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, a učitelka respektuje jejich osobní psychomotorické tempo.
- Učitelka se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání po celou dobu své služby.
- Učitelky dbají, aby poměr mezi spontánní hrou a řízenou činností byl vyvážený. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Učitelky dávají dětem možnost dokončit své činnosti, dohrát si hru. Zejména v době scházení dětí učitelka organizuje nabídku řízených činností pro malé skupiny dětí (výtvarné činnosti, vzdělávací individuální činnosti, práce s dětmi OŠD).
- Je dbáno i na soukromí dítěte. Dítě má možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.
- Jednotlivé služby učitelek jsou plánovány tak, aby docházelo k překrývání služeb učitelek a byla tak zajištěna možnost častého zařazování skupinových činností dětí.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, k realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (včasná příprava pomůcek a jejich dostatečné množství). Učitelky vycházejí při plánování činností na třídách z potřeb a zájmů dětí, vedou si záznamy o vývoji dětí, vycházejí z pozorování dětí. Učitelky se na svoji práci cíleně každodenně připravují.
- Provoz mateřské školy od pondělí do pátku je od 7:00 hodin do 17:00 hodin.
- Děti se scházejí od 7:00 hodin do 8:30 hodin, a poté se mateřská škola z bezpečnostních důvodů uzamyká. Na základě předchozí dohody s učitelkou, rodiče mohou přivést dítě do školky i později. Jestliže rodič ví, že přijde s dítětem později, např. z důvodu návštěvy lékaře, logopeda apod., dohodne se s učitelkou (orientačně), kdy asi dítě přivede do mateřské školy.
- Zákonní zástupci jsou povinni přivádět své děti až do třídy, osobně je předat učitelce. Od této chvíle zodpovídá za dítě mateřská škola.
- V případě potřeby si rodiče mohou dítě vyzvednout kdykoliv během dne, ale opět po dohodě s učitelkou. Musí-li dítě z jakýchkoliv důvodů odejít dříve, mají rodiče nárok odnést si oběd ve svých vlastních nádobách, ale pouze první den.
- Děti docházejí do školky zdravé. Jeví-li dítě známky nemoci nebo existuje-li podezření, že je dítě nemocné, má učitelka právo, v zájmu zachování zdraví ostatních dětí, ale také v zájmu onoho nemocného dítěte, odmítnout jeho přijetí.
- Zjistí-li během dne učitelka u dítěte příznaky nemoci (např. teplotu, zvracení, bolesti břicha), separuje dítě od ostatních a ihned vyrozumí

zákonného zástupce dítěte. Rodiče si vyzvednou své dítě v co nejkratší době z mateřské školy a zajistí vyšetření u lékaře.

- Rodiče jsou při ranním předávání povinni hlásit učitelce změny zdravotního stavu dítěte.
- Rodiče hlásí učitelce také jakékoliv změny v osobních datech dítěte, změny telefonních čísel rodičů, trvalého bydliště, zdravotní pojišťovny aj. důležité skutečnosti.
- Vyzvedávat děti z mateřské školy smí pouze zákonní zástupci dětí a osoby jimi zplnomocněné písemným pověřením. Pověřené osoby jsou v případě požádání povinny doložit svou totožnost dle zplnomocnění k vyzvednutí dítěte. Bez písemného pověření nevydá učitelka dítě nikomu jinému, pouze jeho zákonnému zástupci.
- Spojování tříd je maximálně omezeno.

REŽIM DNE V MŠ ZBUZANY

- 7:00 – 8:30** příchod dětí do školky do svých tříd (Motýlci do 8:00 u Soviček, v úterý do 8:30 u Soviček). Ve třídách probíhá volná hra dětí.
- 8:30 – 8:50** vzdělávací koutky ve třídách. Děti se mohou věnovat didaktickým hrám nebo konstruktivním činnostem, pracovním listům, omalovánkám apod. V liché týdny v úterý a čtvrtky se v tuto dobu budou scházet všechny děti na společné zpívání u piana. V sudé týdny se budeme scházet u piana ve středy a pátky.
- 8:50 – 9:10** cvičení ve třídách, pohybové hry, komunitní kruh
- 9:10 – 9:30** hygiena, svačinka (Motýlci přichází do Soviček)
- 9:30- 10:00** řízená vzdělávací činnost k aktuálnímu tématu
- 10:00 – 11:30** pobyt venku
- 11:30 – 12:00** hygiena, oběd (Motýlci přicházejí do Soviček, po obědě se vrací zpět do Motýlků)
- 12:00 – 12:30** čištění zubů, vyzvedávání dětí, klidové činnosti
- 12:30 – 14:10** odpočinek dětí, čtení pohádky
- 14:10 - 14:20** vstávání, uklízení postýlek, převlékání
- 14:20 – 14:45** hygiena, svačinka (Motýlci přicházejí do Soviček a už se do své třídy nevracejí)
- 15:00 - 17:00** vyzvedávání dětí
- 14:45 – 17:00** volná hra dětí ve sběrné třídě v Beruškách
- 14:45 – 15:30/15:45** zájmové kroužky ve třídě Motýlci/Sovičky

4.5 Řízení mateřské školy

- Školní řád, Organizační řád, Provozní řád, náplně práce, směrnice MŠMT, ŠVP, vnitřní směrnice a další dokumenty vymezují jasná pravidla, povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců v mateřské škole.
- Mateřská škola má vytvořen funkční informační systém jak uvnitř školy, tak i navenek (webové stránky, informační nástěnky pro rodiče, informační nástěnky pro zaměstnance, pravidelné pracovní porady a zápisy z porad).
- Mateřská škola se člení na úsek pedagogický, úsek provozní a úsek školní jídelny. Všichni zaměstnanci znají své povinnosti, pravomoci a úkoly – jejich kompetence jsou obsaženy v pracovních náplních.
- Při vedení zaměstnanců je kladen velký důraz na týmovou práci, vzájemnou spolupráci a pomoc, respektování profesní odlišnosti a

vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Všichni zaměstnanci se vzájemně tolerují, důvěřují si a mají porozumění jeden pro druhého.

- Ředitelka školy zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.
- Ředitelka školy rozhoduje o záležitostech školy vymezených v rámci své pravomoci. Odpovídá za plnění úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany. Plánuje, organizuje, koordinuje a kontroluje úkoly a opatření směřující k zabezpečení činnosti v této oblasti. Rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, o mzdové politice. Zajišťuje účinné hospodaření se státními a finančními prostředky zřizovatele. Ředitelka jmenuje zástupkyni statutárního orgánu, která ji v době její nepřítomnosti zastoupí v nezbytně nutné míře pro zajištění chodu mateřské školy.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje ve vzájemné spolupráci. Ředitelka poskytuje zaměstnancům co nejlepší pracovní podmínky, naslouchá jim, respektuje jejich názory, nachází řešení. Ředitelka pravidelně provádí hospitační činnost na základě předem stanovených kritérií.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, učitelky se v průběhu roku pravidelně setkávají na pedagogických poradách, vyhodnocují svoji práci a vzájemně ji konzultují. Názory všech pracovníků jsou respektovány a konzultovány. Učitelky pracují jako tým.
- Během školního roku organizujeme akce pro děti a rodiče, na nichž se podílejí všichni zaměstnanci školy a k jejich organizaci jsou též zváni rodiče.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Motivuje spoluúčast všech pedagogů na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Důležitá jsou pro nás také evaluační činnosti, které jsou smysluplné a užitečné a z jejich výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy. Ředitelka vytváří kontrolní a hodnotící systém, který poskytuje konkrétní informace o plnění koncepčních záměrů a plánů školy.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, PPP a základní školou v Ořechu.
- Učitelky s rodiči projednávají v dostatečném časovém předstihu případnou nezralost dítěte ke školní docházce a nabízejí rodičům odbornou pomoc a konzultaci s odborníky (PPP).
- Zástupci zřizovatele se zajímají o problémy, se kterými se mateřská škola potýká a navštěvují mateřskou školu při akcích pořádaných pro děti a jejich rodiče.

4.6 Personální a pedagogické zajištění

- Celý pracovní tým funguje na základě jasně vymezených, společně vytvořených pravidel, která vycházejí z vnitřních předpisů, dokumentů a plánů. Každodenní práce učitelek vychází z cílů ŠVP. Všechny učitelky vytvářejí ve svých třídách TVP, který je v souladu s ŠVP a RVP. Učitelky vedou záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí, provádí evaluaci, hodnocení.
- Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Veškeré informace vyplývající ze změn předpisů, zákonů, vyhlášek a směrnic ředitelka předává zaměstnancům ihned nebo je o změnách informuje na pedagogických poradách.
- Služby učitelek jsou tvořeny tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti a jejich bezpečnost. Učitelky zodpovídají za práci ve třídě, přípravu akcí pro děti a organizační záležitosti týkající se jejich tříd.
- Učitelky v mateřské škole se soustavně sebevzdělávají a těm, kterých část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. Všechny učitelky se pravidelně sebevzdělávají, čtou odborné publikace a odborné časopisy (Informatorium). Každá učitelka se během roku sebevzdělává na základě plánu DVPP. Informace a poznatky z absolvovaných seminářů učitelky předávají ostatním učitelkám na pedagogických poradách. Učitelky přistupují ke svému dalšímu sebevzdělávání aktivně.
- Specializovaná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke které předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, je zajišťována ve spolupráci s poradenskými psychology.
- Ve dvou třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti obou učitelek v rozsahu dvou a půl až tří hodin během dopoledne. Učitelky v předškolní třídě se překrývají v době ranních vzdělávacích koutků ve třídě, cvičení, pohybových her a komunitního kruhu, řízené vzdělávací činnosti k aktuálnímu tématu, pobytu venku – podle dne v týdnu. Ve třídě Berušky je překrývání obou učitelek zajištěno každý den v době přecházení z řízené vzdělávací činnosti k pobytu venku až po dobu ukládání dětí k odpočinku.

ZÁMĚRY:

Rozšíření učitelské knihovny o další odborné publikace, které budou učitelkami využívány při samostudiu.

Zvyšování kvalifikace pedagogů na specializovaných seminářích v rámci plánů DVPP.

4.7 Spoluúčast rodičů

- Vztah mezi učitelkami a rodiči je velmi otevřený, vstřícný, založený na respektu, důvěře a spolupráci, ochotě vzájemně spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole prostřednictvím třídních schůzek, informačních nástěnek, webových stránek a individuálních konzultací s učitelkami.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých společných akcí (besídky, výtvarné dílničky, oslavy, vystoupení dětí apod.). Informace o těchto akcích jsou jim písemně sdělovány v časovém předstihu na nástěnkách u tříd a také na webových stránkách mateřské školy.
- Škola je nakloněná spolupráci s rodiči, projeví-li rodiče zájem, mohou se spolupodílet na plánování akcí mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- V rámci adaptačního programu mají rodiče umožněn volný vstup do tříd a zapojení se do programu – po předchozí domluvě s učitelkou. Dle svého zájmu mohou rodiče při scházení a rozcházení dětí vstupovat do her svých dětí.
- Na začátku školního roku jsou rodiče na zahajovací schůzce informováni nejen o všeobecných provozních záležitostech, ale také o obsahu školního vzdělávacího programu.
- Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Domlouvají se také s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělání dítěte. Mateřská škola nabízí rodičům možnost konzultací. Učitelky však nezasahují do života rodiny, vyvarovávají se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. S rodiči jednájí ohleduplně, taktně a diskrétně, protože vědí, že pracují s důvěrnými informacemi.
- Naše mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Snaží se být školou rodinného typu. Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis a seznamuje rodiče s nejnovějšími poznatky v oblasti výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

ZÁMĚR:

Více zapojovat rodiče do organizování různých akcí mateřské školy.

Spolupráce s rodiči na získávání různých exkurzí či výletů vhodných pro děti, děti se díky tomu seznámí s různými profesemi dospělých.

Pomoc rodičů při doprovodu dětí na různé akce.

Aktivní zapojení rodičů do akcí mateřské školy zaměřených na rozvoj předčtenářské gramotnosti - pozvat maminky, babičky, aby dětem při odpoledním odpočinku přečetly své oblíbené pohádky.

Ve spolupráci s rodiči a obecní knihovnou zařídit dětem průkazky do knihovny a pravidelně knihovnu navštěvovat, podporovat aktivní čtenářství a vztah ke knihám a vzdělání.

Rozšiřovat dětskou knihovničku o další tituly.

5. Organizace vzdělávání

Mateřská škola má tři třídy. Celková kapacita mateřské školy je 51 dětí. Mateřská škola Zbuzany se skládá ze dvou budov, které jsou vzájemně propojeny. Všechny tři třídy mají celodenní provoz. Počet dětí v jednotlivých třídách odpovídá hygienickým předpisům. Třída Berušky má 24 dětí, Sovičky 16 dětí a Motýlky navštěvuje 11 dětí. Pracovní doba učitelek ve třídách se maximálně možným způsobem překrývá. Třídy jsou věkově heterogenní.

1. Třída – Motýlci
2. třída – Berušky
3. třída – Sovičky

Charakteristika tříd:

Třída Motýlci

- Třída je věkově homogenní, jsou do ní umístovány nejmladší děti – tedy děti zpravidla tříleté, ale mohou se zde vzdělávat také děti od dvou do tří let. Dětem je věnován dostatek času k adaptaci, učitelky úzce spolupracují s rodiči dětí a maximálně respektují individuální potřeby dětí. Nejmladší děti si zvykají na každodenní činnosti v mateřské škole, rituály a režim mateřské školy. Od prvopočátku jsou vedeny k samostatnosti v sebeobsluze, hygieně, stolování. Učí se komunikovat s ostatními dětmi i s dospělými v mateřské škole. Společně s ostatními dětmi a učitelkou si vytvářejí třídní pravidla a rituály, učí se je respektovat. Děti se učí vzájemné toleranci.

Třída Berušky

- Třída je věkově homogenní, jsou do ní umístovány děti čtyřleté až pětileté. Děti se učí adaptovat se na režim mateřské školy, učí se navazovat kontakty s ostatními dětmi, komunikovat s nimi, dělit se, naslouchat a vytvářet dětská přátelství. Nabídka činností je široká a pestrá.

Třída Sovičky

- Jedná se o předškolní třídu, do které přecházejí nejstarší děti v mateřské škole a děti s odkladem školní docházky. Vzdělávací nabídka se obohacuje a rozšiřuje, vzdělávání je více zaměřeno na činnosti spojené se vstupem do základní školy. Vzdělávací program je individualizovaný, učitelky se snaží vyzdvihnout silné stránky dítěte a rozvíjet jeho slabší stránky.

5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 školského zákona). Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně zajišťuje mateřská škola i bez doporučení PPP na základě Plánu pedagogické podpory.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními dětmi a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Vzdělávání probíhá souběžně s ostatními dětmi. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP**. PLPP zpracovává škola samostatně bez doporučení školského poradenského zařízení. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **IVP**. V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami budeme postupovat podle podmínek RVP PV, stanovených zákonů, vyhlášek a dalších předpisů. V tomto případě budeme spolupracovat s PPP, SPC, lékaři a dalšími odborníky a zákonnými zástupci dítěte. Rovněž bude nutné navázání komunikace s rodiči ostatních dětí. Za vytvoření PLPP a IVP pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními zodpovídá ředitelka MŠ, která pověří třídní učitele těchto dětí vypracováním individuálních plánů PLPP, resp. IVP. Tyto plány budou vytvořeny bez zbytečného odkladu a projednány se zákonnými zástupci dítěte. Plány mohou být během školního roku průběžně přizpůsobovány potřebám dítěte. Vyhodnocování průběhu vzdělávání dítěte probíhá průběžně a soustavně v rámci evaluace třídních vzdělávacích programů. Vyhodnocování průběhu vzdělávání podle individuálního plánu bude probíhat alespoň jednou za čtvrtletí, kdy budou rovněž stanoveny cíle na další období.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými

opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Nadání je vzácný dar, který, není-li rozvíjen, může přijít nazmar. Metodou včasné diagnostiky se snažíme odhalit u dětí jejich mimořádné schopnosti či nadání a rozvíjet je formou rozmanité vzdělávací nabídky. Mimořádně nadaným dětem je věnována zvýšená pozornost, kterou doplňujeme další vzdělávací nabídkou podle zájmu dítěte.

5.2. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole se mohou vzdělávat děti již od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV a vzdělávací cíle a záměry obsažené v ŠVP jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje, a to prostřednictvím všech smyslů. Snaží se osamostatnit, vymezuje se vůči ostatním, bývá silně egocentrické. Zatím se neorientuje v prostoru a čase, ale žije především přítomností a situacemi, které ji naplňují. Motorika se postupně vyvíjí, dítě je v pohybových činnostech méně obratné. Také má méně zkušeností než starší děti. Obvykle je vývoj dvouletých dětí v jednotlivých oblastech vývoje dosti nerovnoměrný.

Význam navštěvování mateřské školy je pro dvouleté dítě především sociální. Dítě je obvykle silně vázáno na osobu učitelky, je svědkem nových vzorců chování dospělých a vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a osvojuje si nové role. Učitelka je pro dvouleté dítě jistotou a oporou a má na paměti, že je pro dítě klíčovou osobou v budování vztahů s vrstevníky a průvodcem dítěte v orientaci v běžném denním režimu mateřské školy.

Učitelky si dobře uvědomují, že dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Učitelky se zaměřují na střídání nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponechání co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity dětí.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Kromě podmínek vzdělávání uvedených v kapitole 4, je potřeba zajistit i některé další specifické podmínky vzdělávání, které reagují na vývojová specifika dvouletých dětí.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

ZÁMĚRY:

Ve školním roce 2017/2018 se v Mateřské škole Zbuzany nevzdělávají žádné dvouleté děti. Do budoucna se mateřská škola zaměří na postupné zajišťování specifických podmínek pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je to zejména:

- Vybavení MŠ podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti.
- Vybavení MŠ vhodným a bezpečným nábytkem.
- Vytvoření podmínek pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

5.3. Přijímání dětí do mateřské školy

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a Kritérii ředitelky mateřské školy pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Do mateřské školy jsou přijímány především děti smyslově, duševně a tělesně zdravé. Přednostně jsou přijímány děti s povinným předškolním vzděláváním a děti s odkladem školní docházky s trvalým bydlištěm ve spádové oblasti obce Zbuzany.

Zařazení dítěte do mateřské školy probíhá formou zápisu v první polovině května předcházejícího školního roku. O termínu zápisu bývá veřejnost informována prostřednictvím webových stránek mateřské školy a informačními letáky vyvěšenými na mateřské škole. Za zveřejnění informací k zápisu zodpovídá ředitelka mateřské školy. O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka mateřské školy podle §34 zákona 561/2004 Sb., podle kapacity školy a o svém rozhodnutí informuje písemně zákonné zástupce.

5.4. Doplnková činnost mateřské školy – placené nadstandardní zájmové aktivity pro děti

Všestranný rozvoj a vzdělání dětí je doplněn nabídkou dalších zájmových aktivit a činností. Tato nabídka vychází ze specifického zaměření pedagogů a zájmů rodičů a dětí.

Zájmové aktivity budou probíhat v odpoledních hodinách v době spontánních her dětí a rozcházení dětí. Zájmové aktivity na školní rok 2017/2018 jsou uvedeny v příloze.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Naše motto:

„S barevnými kamínky celý svět objevuj, poznávej, hraj si, kresli, zpívej, cvič a o všem vyprávěj.“

6.1 Vzdělávací cíle (záměry) předškolního vzdělávání

Záměrem předškolního vzdělávání v naší mateřské škole je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy klíčových kompetencí pro jeho další rozvoj a učení, pro život i vzdělání. Hlavním a prvořadým úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni vhodnou motivací, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů, zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností, k prožitkům, hledání, experimentování a citlivému utváření individuální, zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené osobnosti po stránce emoční, adaptační i rozumové. Dítě se musí cítit v prostředí mateřské školy bezpečně a jistě, nesmí být zatěžováno či neurotizováno spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno. Mateřská škola musí být pro dítě příjemným a kamarádkým prostředím.

Snažíme se podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli a kamarádké vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě působení okolí a vlastních zkušeností se zaměřením na rozvoj všech smyslů. To vše s ohledem na elementární možnosti dětského chápání a vidění světa. Chceme společně s rodinou rozvíjet osobnost samostatného, sebevědomého dítěte, schopného komunikovat a spolupracovat.

Při tvorbě našeho ŠVP jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (Leden 2017) a z Konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV (2012). Vzdělávání dětí organizujeme tak, aby vedlo k naplnění rámcových cílů a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí docházelo k rozvoji klíčových kompetencí.

6.2. Rámcové cíle RVP PV

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny v prostředí jemu blízkém, a zároveň i ty, které ho v budoucnu čekají.

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Dlouhodobé záměry:

- Chceme podporovat odvalu a činorodost, zdravý vývoj a přiměřenou pohybovou aktivitu dítěte.
- Naší snahou je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy pro další rozvoj a učení, pro život a vzdělání.
- Chceme rozvíjet osobnost dítěte s ohledem na jeho potřeby, zájmy a nadání, zajišťovat jeho pocit bezpečí jistoty a klidu a při tom pěstovat v dítěti zdravé sebevědomí, sebejistotu a samostatnost.
- Chceme dítěti předávat a zprostředkovávat základní životní zkušenosti formou prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů, a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání.

Krátkodobé záměry:

- Chceme u dítěte vytvářet zdravé životní postoje a návyky jako základ zdravého životního stylu a způsobu života.
- Chceme podporovat psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči, jazyka a poznávacích procesů.
- Chceme posilovat prosociální chování dítěte ve vztahu k ostatním lidem – v rodině a v mateřské škole.
- Chceme pomoci dítěti osvojit si poznatky a dovednosti související s podporou zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- Chceme u dítěte vytvářet základy aktivních postojů a vztahů ke světu, k životu, ke kultuře a umění.

- Chceme pomoci dítěti seznámit se s místem a prostředím, ve kterém žije a vytvářet pozitivní vztah k němu.
- Chceme rozšiřovat povědomí dítěte elementárními poznatky o rozmanitosti, vývoji a proměnách přírody, kultury a techniky.
- Chceme pomoci dítěti pochopit, že lidská činnost může mít pozitivní, ale i negativní dopady na společnost a přírodní prostředí.

Náš ŠVP „S barevnými kamínky objevujeme svět“ je navržen tak, aby v podmínkách naší mateřské školy vytvořil dobré předpoklady pro osvojení klíčových kompetencí u dětí, a to na takové úrovni, která je pro každé dítě individuálně dosažitelná. K jejich naplnění by měla směřovat veškerá výchova a vzdělávání v mateřské škole.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

6.3. Specifické oblasti předškolního vzdělávání

Výchova a vzdělávání dětí jsou obsažené ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, a to jak v těch řízených, tak i ve spontánních. Snažíme se omezovat předávání dětem hotových poznatků a slovních poučení. Namísto toho usilujeme o vedení dětí k větší samostatnosti, tvořivosti a aktivitě při řešení různorodých problémů a úkolů. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Maximálně jsou podporovány individuální rozvojové možnosti každého dítěte. Na konci vzdělávacího procesu dosáhne každé dítě takové úrovně osobního rozvoje a učení, která je pro něho individuálně dosažitelná.

Vzdělávací obsah je v RVP pro PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1. dítě a jeho tělo (oblast biologická)
2. dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
3. dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
4. dítě a společnost (oblast sociálně – kulturní)
5. dítě a svět (oblast environmentální)

6.4. Formy a metody vzdělávání

V pedagogickém procesu využíváme v naší mateřské škole různých organizačních forem činností dětí tak, abychom dosáhli žádoucího vzdělávacího výsledku. Jejich účelné a promyšlené střídání činí život dětí pestrým a dynamickým, což odpovídá jejich fyziologickým potřebám a stadiu jejich psychického rozvoje.

Hlavní činností dítěte předškolního věku je **hra**. Hra je specifickým projevem aktivity dítěte a je ovlivňována prostředím, v němž se dítě pohybuje. Je prostředkem i metodou vzdělávací práce.

Potřeba hry je v naší mateřské škole plně respektována. Při hře se dítě nejvíce otevře, nejlépe se učí a vytváří vztahy. Pokud je dítě v přiměřeně podnětném, bezpečném a klidném prostředí, může si hrát spontánně, projevit svůj pocit ze hry, vyjádřit a sdělit, co se mu podařilo, co dokázalo. Pokud si hraje společně s kamarády a má ze hry radost, dochází k všestrannému rozvoji dítěte. Z těchto důvodů je hra v nejrůznějších podobách pro děti a pedagogy nejdůležitější činností.

V průběhu dne v mateřské škole děti hrají zejména námětové, dramatické, pohybové, hudební, výtvarné, didaktické, psychomotorické a konstruktivní hry.

Hra je realizována v různých formách: spontánní, řízená, individuální, skupinová, kolektivní, hra s přesnými pravidly. Využíváme i momentálně vzniklých situací.

Při všech činnostech v mateřské škole dbáme na to, aby **učení** bylo co nejvíce **prožitkové** a aby se děti aktivně zapojovaly do činností, které je budou motivovat k dalšímu poznávání a objevování. Při všech činnostech se maximálně opíráme o dětskou představivost, zvědavost a potřebu objevovat, v dětech se snažíme probouzet aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe a hledat samostatné cesty.

Rovněž podporujeme **kooperativní učení**, při němž se rozvíjí schopnost komunikace, spolupráce a schopnost hledat možná řešení.

Rozvíjíme tvořivé myšlení a podporujeme vlastní nápady dětí, a to zejména v estetické oblasti.

V pedagogickém procesu využíváme také **názorných metod**, které vedou k přímému smyslovému poznávání světa. Používáme reálné pomůcky, názorné metodické pomůcky, obrázky, chodíme na poznávací vycházky, navštěvujeme různá zajímavá místa a divadla.

6.5. Pedagogické zásady

Ve výchovně-vzdělávací práci s dětmi dodržujeme **základní pedagogické zásady**, které vedou děti k aktivitě, experimentování, hledání odpovědí, k přemýšlení, formování vlastních názorů a k vytváření zdravého sebevědomí.

Zásady:

- **zásada úcty ke každému člověku** – úcta k druhým lidem i k sobě samému. Chválíme, důvěřujeme, posilujeme sebedůvěru dětí.
- **zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti** – uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte.
- **zásada opory o kladné rysy dítěte** - každodenním kontaktem dítě poznáváme, snažíme se nacházet a vyzdvihovat jeho kladné rysy, oceňujeme jeho úspěchy, snažíme se předcházet negativním projevům.
- **zásada aktivity dětí** – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím jejich vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, volíme metody s přímou účastí dětí.
- **zásada partnerského vztahu mezi učitelkou a dítětem** – vytváříme prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, důsledně dodržujeme pravidla a zásady bezpečnosti dětí.
- **zásada všestranného rozvoje osobnosti učitelky** – soustavně a cíleně se vzděláváme, zaměřujeme se na rozvoj komunikačních dovedností a celkový osobnostní rozvoj.
- **zásada názornosti** – při práci s dětmi se snažíme volit takové činnosti, při nichž děti zapojují všechny smysly. Hledáme přitažlivé motivace.
- **zásada trvalosti** – při pedagogické práci máme na paměti, že lidé si obecně zapamatují 10 % toho, co slyší, 15 % toho, co vidí, 20 % toho, co současně vidí a slyší, 40 % toho, o čem diskutují, 80 % toho, co přímo zažijí a 90 % toho, co se pokouší naučit druhé (model integrované tematické výuky S. Kovalik).
- **zásada soustavnosti** – poznatky dětem předáváme tak, aby na sebe navazovaly a byly vzájemně propojeny.
- **zásada spojení výchovy se životem** – připravujeme děti pro život v reálném světě, hledáme témata, která jsou jim blízká a která vycházejí z dětského světa.

Šťastné a spokojené dítě je naše přání i náš cíl!

7. Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu

„S barevnými kamínky objevujeme svět“

Při tvorbě našeho ŠVP „S barevnými kamínky objevujeme svět“ jsme vycházeli z RVP pro PV a z konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV, které učitelky zapracovávají do vzdělávacích cílů v třídních vzdělávacích programech. Při jeho tvorbě byl brán zřetel na individuální zvláštnosti dítěte předškolního věku a jeho potřeby a zájmy. ŠVP je rozdělen do 7 integrovaných bloků. Každý z integrovaných bloků pomáhá dítěti vytvářet elementární poznatky o světě lidí, zvířat, kultury, přírody i techniky, jenž dítě obklopuje.

Každý integrovaný blok nabízí několik podtémat, která si učitelky mohou přizpůsobit podle potřeb své třídy. Vzdělávací cíle, nabídku a očekávané výstupy lze průběžně přizpůsobovat daným tématům i aktuální situaci.

V rámci všech integrovaných bloků se průběžně zaměřujeme na rozvoj důležitých dovedností dětí před nástupem do školy. Kvalitním předškolním vzděláváním děti získají dobrý základ do budoucna. Rozvíjení školní připravenosti se prolíná celým předškolním vzděláváním a její intenzita se zvyšuje s věkem dětí. Dítě získává pregramotnostní kompetence díky řízeným i spontánním aktivitám.

Rozvoj předčtenářské gramotnosti

Příprava na čtení, naslouchání, mluvení

- denně dětem čteme, pracujeme s textem – kladení otázek, rekapitulace vlastními slovy, vymýšlení vlastních příběhů, poslech složitějších textů
- četba na pokračování, dostupnost knížek pro děti
- rozvoj zrakového a sluchového vnímání, pozornosti a představivosti

Příprava na psaní

- rozvoj pravolevé orientace, fixace pohybu zleva vpravo, koordinace zraku a pohybu, grafomotorická cvičení, uvolňovací cviky, správné uchopení tužky
- seznamování s písmenky, skládání vlastního jména, učíme se podepsat
- používání trojhranného programu výtvarných potřeb

Rozvoj předmatematické gramotnosti

- manipulace s předměty, třídění, přiřazování, více x méně, stejně, prostorová orientace, labyrinty, konstruování podle návodu či plánu, rozpoznávání geometrických tvarů, porovnávání a uspořádání předmětů podle stanoveného kritéria, orientace v číselné řadě 1-6
- vyslechnout zadaný úkol a porozumět mu

Kurzy plavání v mateřské škole

Pravidelné plavání má vliv na všestranný rozvoj dítěte, pobyt ve vodě umožňuje rychlejší pohybový vývoj a napomáhá k odstranění různých nedostatků a vad držení těla. Při hře s vodou děti dříve poznávají vliv vody, získávají pro ni cit, celkově zesílí. To je předpoklad pro to, aby se děti naučily dříve a správně plavat a že v případě neočekávaných situací budou lépe reagovat. Všechny činnosti prováděné během kurzu plavání jsou pro děti zajímavé a pravidelný pobyt ve vodě prospěšně ovlivňuje jejich život.

V naší mateřské škole se zpravidla předškolní děti mohou zúčastnit výuky plavání v aquaparku na Barrandově. Lekce plavání jsou organizovány v dopoledních hodinách. Výuka plavání je pro děti dobrovolná a je hrazena rodiči.

7.1. Integrované bloky

Tajemství žlutého kamínku

- u nás ve školce
- chci být dobrý kamarád
- já a moje rodina
- můj den – časové vztahy

Tajemství oranžového kamínku

- příroda čaruje
- co roste v lese a na poli
- zvířátka v lese
- co umí vítr a déšť
- Halloween

Tajemství fialového kamínku

- planeta Země, vesmír
- ten umí to, ten zas tohle

Tajemství červeného kamínku

- přišel k nám čert a Mikuláš
- už voní Vánoce

Tajemství modrého kamínku

- sněhuláci mají práci
- zimní spáči – zvířátka a ptáčci v zimě
- doktora se nebojíme
- kouzlo pohádek
- Masopust – Karnevalový rej

Tajemství zeleného kamínku

- co všechno už vím a co se ještě naučím – zápis do ZŠ
- kde jsi jaro, kde jsi
- hody, hody, doprovody
- u nás na dvorku

Tajemství růžového kamínku

- přejeme maminkám
- co se děje v trávě
- návštěva ZOO
- čím můžeme jet na výlet

7.2. Obsah jednotlivých integrovaných bloků

1. Tajemství žlutého kamínku

- u nás ve školce
- chci být dobrý kamarád
- já a moje rodina
- můj den – časové vztahy

Vzdělávací záměr:

Cílem tohoto bloku je co nejvíce usnadnit novým dětem adaptaci v mateřské škole.

Na začátku školního roku děti v mateřské škole poznávají nové kamarády, navzájem se seznamují prostřednictvím různých her a činností. Vytvářejí si pravidla společenského soužití, kulturních a zdvořilostních návyků. Postupně si přivykají na režim dne v mateřské škole, poznávají prostory tříd, celé školky i zahrady. V rámci adaptačního období si zvykají na odloučení od rodičů, postupně jsou vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci. Začínají se vytvářet dětská přátelství.

V tématu „Já a moje rodina“ se děti seznamují s tím, kdo všechno patří do rodiny, postupně si upevňují svůj citový vztah k rodině, přibližují si strukturu rodiny a rodinných vztahů. Život rodiny se odráží při spontánních hrách. V rozhovorech na téma „Můj den“ děti rozlišují časové vztahy dne, týdne, učí se poznávat předměty denní potřeby a jejich využití při sebeobslužných činnostech v průběhu dne.

Symbolika barevného rozlišení vzdělávacích oblastí:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- uvědomění se vlastního těla
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a v nímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- spontánní hra
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- cvičení organizačních dovedností
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hry na téma rodiny a přátelství
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity podporující sbližování dětí
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě, děti si na třídách vytvoří základní třídní pravidla chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit si po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním nářadím a náčiním, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- pojmenovat většinu toho čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy (dole, nahoře, vlevo, vpravo, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi) a elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, poledne, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až ten druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve školce, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školky i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se

rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na hřišti, v obchodě, na ulici, u lékaře apod.)

2. Tajemství oranžového kamínku

- příroda čaruje
- co roste v lese a na poli
- zvířátka v lese
- co umí vítr a déšť
- Halloween

Vzdělávací záměr:

S příchodem podzimu děti poznávají všemi smysly dozrávající podzimní plody stromů i rostlin na poli. Seznamují se s péčí o ovoce a zeleninu, se sklizní plodů, jejich využitím a důležitostí jejich konzumace pro naše zdraví. Děti se naučí básničky a písničky o darech podzimní přírody, při hrách s podzimními plody zapojí všechny smysly. Cílem je rozvíjet komunikační schopnosti, verbální i neverbální projev dětí.

V rámci polytechnické výchovy v mateřské škole se děti seznámí s různými přírodninami a přírodními materiály, budou s nimi pracovat a tím se bude rozvíjet, rozšiřovat a prohlubovat jejich smyslové vnímání, fantazie, senzomotorické dovednosti, technická představivost myšlení a smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc. Děti si rozšíří a upevní poznatky o podzimní přírodě, na vycházkách se budou seznamovat s listnatými i jehličnatými stromy a jejich plody. Písničkami, říkankami a příběhy se děti seznámí se zvířátky, která žijí v lese a rozloučí se s ptáčky, kteří na zimu odlétají do teplých krajín.

V části co umí vítr a déšť se děti dozví, jaké druhy počasí mohou zažít. Děti se zaměří na vlastní pozorování a využijí již získané zkušenosti. Pravidelně budou pozorovat počasí venku a ve třídě si povedou kalendář počasí. Seznámí se také se čtyřmi ročními obdobími a obvyklým počasím pro každé z nich.

Oranžová barva je také barva dýní. Děti se seznámí se svátkem Halloween a jeho typickými symboly.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- smyslové a psychomotorické hry – zapojení všech smyslů do poznávacích procesů
- přednes, recitace, dramatizace a zpěv, artikulační cvičení
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginární, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) úmyslně si zapamatovat a vybavit si
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

3. Tajemství fialového kamínku

- planeta Země, vesmír
- ten umí to, ten zas tohle

Vzdělávací záměr:

Planeta Země je plná překvapení, děti se dozví, jaké národnosti žijí na různých kontinentech, co je to poušť, oceán, ostrov, velehory apod.

Zemi obklopuje vesmír a v něm je plno hvězd a planet. Nejdůležitější je Slunce. Děti si zahrají na kosmonauty a své znalosti si doplní prací s encyklopediemi a knihami.

V části „Ten umí to, ten zase tohle“ poznají děti význam práce dospělých, naučí se pojmenovat profese a činnosti, které dospělí provádějí. Při hrách a činnostech budou děti napodobovat práci dospělých a uvědomí si význam lidské činnosti pro společnost. Díky tomu si také vytvoří kladný vztah k učení. V rámci tématu si děti vytvoří pozitivní vztah k práci, budou se učit spolupracovat a komunikovat při řešení problémů. Činnosti budou přispívat k poznávání okolního světa o tom, jak věci ve světě dospělých fungují.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocít, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- smyslové a psychomotorické hry

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- prohlížení a „čtení“ knížek, seznamování s encyklopediemi, učit se poznávat mapy
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a všem jsou si podobní
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

4. Tajemství červeného kamínku

- přišel k nám čert a Mikuláš
- už voní Vánoce

Vzdělávací záměr:

V období adventu a Vánoc se děti seznamují s dětskou poezií, učí se různá říkadla, básničky a písničky často doprovázené pohybem. Naslouchají čtenému nebo vyprávěnému textu vztahujícímu se k tomuto kouzelnému období. Děti jsou vedeny k lásce ke knihám, k porozumění textu a také k tvořivé činnosti.

Děti společně prožijí týden plný čertovin a na jeho závěr přivítají Mikuláše písničkami a říkankami, které se v tomto období naučí.

V nastávajícím předvánočním čase se děti seznamují s tradicemi a zvyky vánočních svátků, rozvíjí své mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání. Vytvářejí si a upevňují citové vztahy k rodině i ke svému okolí, učí se projevovat své city a pocity. Svou dovednost uplatní při výrobě vánočních dekorací, přáníček, dárečků a při přípravě vánočního vystoupení pro rodiče.

Kouzlo Vánoc završí vánoční posezení s rodiči a také dárečky pod vánočním stromečkem.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- samostatný slovní projev na určité téma

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- **společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření**
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- **kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)**

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- **prožívat radost ze zvládnutého a poznaného**
- **respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.**
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- **osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi**

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

5. Tajemství modrého kamínku

- sněhuláci mají práci
- zimní spáči – zvířátka a ptáčci v zimě
- doktora se nebojíme
- kouzlo pohádek
- Masopust – Karnevalový rej

Vzdělávací záměr:

V tématu „Sněhuláci mají práci“ se děti seznámí s charakteristickými znaky zimy, a to jak na vycházkách, tak i při vyprávění ve třídě. Formou experimentů děti budou objevovat vlastnosti sněhu a ledu. Při příznivém počasí postaví sněhuláky, budou hrát hry ve sněhu, a tím si rozvíjet své pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky. Děti také budou poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví při zimních radovánkách.

V rámci tématu „Zimní spáči – zvířátka a ptáčci v zimě“ si děti budou rozvíjet kladný vztah k přírodě a zvířatům, uvědomí si potřebu péče a pomoci zvířátkům v zimě. Děti například budou vyrábět krmítka pro ptáčky. Život zvířat dětem přiblíží příběhy, písničky, říkanky a krátké dramatické scénky.

V tématu „Doktora se nebojíme“ se děti naučí pojmenovat části těla a některých orgánů, seznámí se s ochranou vlastního zdraví a prevencí úrazů. Děti budou poznávat svět pomocí všech smyslů. V návaznosti na to se děti naučí vážit si svého zdraví a předcházet nemocem tím, že budou vedeny k rozvíjení zdravého životního stylu. Děti budou také vedeny k tomu, aby pomáhaly spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí a respektovat handicapované spoluobčany. Svou pohybovou a fyzickou zdatnost si děti budou posilovat každodenním cvičením.

V tématu „Kouzlo pohádek“ se děti seznámí se světem pohádek a kouzel, s různými pohádkovými bytostmi, s jejich kladnými a zápornými vlastnostmi. Děti se například dozví, co je to bajka, nebo rým. Poslech pohádek dětem pomůže k rozvoji jejich řečového projevu a obohatí jejich slovní zásobu.

Děti se rovněž seznámí s hodnotou českých zvyků a tradic při oslavě Masopustu. Vyrobíme si karnevalové masky a uspořádáme karnevalový rej.

Všechna témata budou prostředkem k různým dramatickým, pracovním, výtvarným, pohybovým i pěveckým aktivitám.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti spojené s narozením dětí – prohlížení fotografií, seznamování se s průběhem života člověka (dětství, dospělost, stárnutí)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6. Tajemství zeleného kamínku

- co všechno už vím a co se ještě naučím – zápis do ZŠ
- kde jsi jaro, kde jsi
- hody, hody, doprovody
- u nás na dvorku

Vzdělávací záměr:

V tématu „Co všechno už vím a co se ještě naučím“ si děti pomocí didaktických pomůcek, pracovních listů a labyrintů, procvičí předmatematické představy, logické myšlení, paměť a představivost. Děti se naučí rozpoznávat a pojmenovávat různé geometrické tvary, s nimiž se setkají v mateřské škole. Děti se také budou zdokonalovat v oblasti zrakového a sluchového vnímání. V oblasti sluchového vnímání se děti naučí rozlišovat první, později i poslední hlásku ve slově, určovat počet slabik tvořící slovo. V rámci předčtenářských dovedností se děti budou seznamovat s písmenky, které se naučí podle tvaru přiřazovat a sestavovat z nich své jméno.

S příchodem jara se děti seznámí s typickými znaky tohoto ročního období. S pomocí obrázků, hudebně pohybových her, písniček a říkanek získají přehled o změnách v přírodě a počasí na jaře, a tyto poznatky budou schopny porovnat s charakteristickými znaky dalších ročních období. Děti se dozví, jak důležitá je půda, voda, vzduch, světlo a teplo pro rostliny a jejich růst, což si budou moct vyzkoušet při experimentech. Proměny přírody na jaře děti budou vnímat všemi smysly, naučí se poznávat a pojmenovávat některé jarní květiny, budou pozorovat pučící a kvetoucí stromy, naučí se různá jarní říkadla a písničky a zahrají si jarní pohybové hry.

V rámci tématu „U nás na dvorku“ se děti dozví zajímavé poznatky o domácích zvířatech a jejich mláďatech. Děti se naučí všechna zvířátka pojmenovat, poznat jejich charakteristické znaky a dozví se, jaký užitek mohou přinést lidem.

V období Velikonoc se děti seznámí se zvyky, obyčejí a lidovou tvořivostí těchto svátků. Vyrobí si typické dekorace, kterými si vytvoří třídu, naučí se velikonoční koledy, a tím se připraví na pomlázku.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- **rozvoj fyzické i psychické zdatnosti**

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané ve společnosti
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

7. Tajemství růžového kamínku

- přejeme maminkám
- co se děje v trávě
- návštěva ZOO
- čím můžeme jet na výlet

Vzdělávací záměr:

Společně s maminkami děti oslaví jejich svátek. Vyrobí maminkám přáníčka, dárečky, zazpívají jim písničky a básničky. Děti si uvědomí důležitost role matky v rodině. Postupně si upevní citový vztah k rodině, přiblíží si strukturu rodiny a rodinných vztahů.

Ferda Mravenec nás seznámí se všemi kamarády, kteří žijí v trávě na louce a s lučními květinami. Děti si prohloubí znalosti o životě rostlin, hmyzu i drobných živočichů a uvědomí si jejich význam v přírodě.

Při návštěvě ZOO se děti seznámí se zvířaty z různých kontinentů a z encyklopedií se dozví různé zajímavosti o jejich životě.

Čím se jezdí na výlet? Jaký dopravní prostředek je nejrychlejší? To vše se děti dozví při rozhovorech o dopravě. Děti se seznámí s jednoduchými dopravními situacemi, naučí se poznávat některé dopravní značky a dodržovat bezpečnostní pravidla.

Na závěr školního roku se děti vypraví na školní výlet a předškoláci se rozloučí se školkou na zahradní slavnosti slavnostním pasováním na školáky.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj kooperativních dovedností
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- konstruktivní a grafické činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětmi srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, ve vodě, v písku)

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých (dopravní situace)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat elementární časové pojmy (jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

8. Evaluace

Evaluace je důležitou součástí pedagogické práce. Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu výchovně vzdělávací práce mateřské školy.

Jde o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu. Je to soustavné vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizované uvnitř mateřské školy. Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci.

Evaluační procesy rovněž směřují k tomu, aby dítě ukončující své předškolní období mělo veškeré kompetence stanovené RVP PV i základy kompetencí podmiňujících harmonický život dítěte i jeho další růst.

Autoevaluace probíhá na úrovni mateřské školy i na úrovni třídy.

Metody a časový plán evaluace:

- dotazníky pro pedagogické i provozní zaměstnance školy – 1x ročně
- ankety a dotazníky pro rodiče – 1x ročně
- pozorování dětí - každodenně
- záznamy o rozvoji dítěte – 2x ročně + individuálně podle potřeby
- vedení portfolií dětí - průběžně
- rozbor práce dětí - průběžně
- hodnocení třídních vzdělávacích plánů – po každém integrovaném bloku
- hodnocení výstupů vzdělávacích činností – 1x za dva týdny
- analýza IVP a PLPP – 1x za 3 měsíce
- hospitace, pohospitační rozbor – podle potřeby
- přímá kontrola pravidelná, nepravidelná (dodržování pracovní doby, efektivní využívání pracovní doby, vedení dokumentace, inventarizace atd..) - podle potřeby
- analýza třídní i školní dokumentace - průběžně
- pedagogické porady – společné diskuze pedagogů – 1x měsíčně
- pracovní porady – společné diskuze všech zaměstnanců – 1x měsíčně
- analýza podmínek vzdělávání – 1x ročně
- analýza plnění ročního plánu práce – 2x ročně

Odpovědnost za hodnocení:

- odpovědnost za průběh a výsledky vlastního hodnocení nese ředitelka mateřské školy. Provádět evaluaci však nemůže sama. Aby bylo hodnocení objektivní a platné, je třeba, aby sběr informací provádělo co nejvíce pracovníků.

- Hodnotiteli jsou:
 1. ředitelka
 2. učitelky
 3. provozní zaměstnanci
 4. rodiče

Oblasti evaluace:

a) Hodnocení ŠVP a TVP

Cílem této oblasti je sledování a ověření naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV. Vyhodnocení ŠVP PV a TVP je prováděno dvěma dílčími hodnoceními.

- **Hodnocení tematických podtémat integrovaných bloků podle TVP**

Cíl: zhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit si případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci podtémat integrovaného bloku podle TVP

Kdy: vždy po ukončení integrovaného bloku

Kdo: učitelky v jednotlivých třídách

- **Soulad TVP a ŠVP PV, soulad ŠVP PV a RVP PV**

Cíl: zhodnotit naplnění záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod a forem práce

Kdy: 1x ročně projednání na pedagogické poradě – konzultace, dotazníky, záznamy

Kdo: učitelky, ředitelka

b) Hodnocení vzdělávacích pokroků dítěte

Záznamy o rozvoji dítěte

Cíl: zhodnotit vývoj dítěte v jednotlivých oblastech vývoje, co dítě v daném časovém období zvládlo, jak se adaptovalo, zda je rozvoj dítěte v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi atd.

Kdy: 2x ročně (říjen - po adaptaci dětí, květen), případně podle potřeby na základě pozorování dítěte častěji

Kdo: učitelky na třídě

- **Vedení portfolia dítěte**

Cíl: shromažďování materiálů, které dokumentují stav a rozvoj učení dítěte – např. dětské práce, výkresy, didaktické listy, výrobky, komentáře učitelky, apod.

- Kdy: průběžně
- Kdo: učitelky v jednotlivých třídách

c) Hodnocení podmínek vzdělávání

Cílem je vyhodnotit podmínky pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV

- **Hodnocení personálních podmínek**

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV
Kdy: 1x ročně
Kdo: ředitelka, kariérní pohovory s jednotlivými zaměstnanci
- **Hodnocení materiálních podmínek**

Cíl: zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP a RVP PV
Kdy: 1x ročně
Kdo: všichni zaměstnanci školy, projednání na společné pedagogické a provozní poradě
- **Hodnocení organizačních podmínek**

Cíl: zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování cílů ŠVP
Kdy: 1x ročně
Kdo: všichni zaměstnanci školy, projednání na společné pedagogické a provozní poradě
- **Hodnocení psychosociálních podmínek**

Cíl: zhodnocení vytváření vyhovujících psychosociálních podmínek při vzdělání dětí, jejich odpovídající soulad s ŠVP PV
Kdy: 1x ročně
Kdo: všichni zaměstnanci školy, projednání na společné pedagogické a provozní poradě
- **Hodnocení řízení**

Cíl: zhodnocení řízení školy, do jaké míry odpovídá požadavkům ŠVP
Kdy: 1x ročně
Kdo: všichni zaměstnanci školy, projednání na společné pedagogické a provozní poradě
- **Hodnocení spoluúčasti rodičů**

Cíl: zhodnocení rozsahu spolupráce s rodiči, do jaké míry odpovídá požadavkům ŠVP PV, co je potřeba ve vztahu k rodičům dětí zlepšit či změnit a zhodnocení včasné informovanosti rodičů
Kdy: 1x ročně
Kdo: učitelky, provozní zaměstnanci, rodiče, ředitelka, projednání na pedagogické a provozní poradě
- **Hodnocení životosprávy dětí v mateřské škole**

Cíl: zhodnocení, zda životospráva v mateřské škole vyhovuje požadavkům RVP PV, co je potřeba zlepšit či změnit
Kdy: 1x ročně
Kdo: všichni zaměstnanci školy, projednání na společné pedagogické a provozní poradě

d) Hodnocení práce učitelek

- Cíl: zhodnocení úrovně vykonávané práce v souladu s pravidly danými RVP PV s důrazem na přístup k dětem, pedagogický styl, vzdělávací nabídku a profesionální dovednosti související s pedagogickým procesem.
Kdy: průběžně – orientační vstupy ředitelky, hospitace ředitelky u učitelek, hospitace uvádějících učitelek u nově nastupujících učitelek;
1x ročně - autoevaluační dotazník učitelky MŠ
Kdo: učitelky, ředitelka

9. Seznam příloh:

- Příloha č. 1 Školní program primární prevence sociálně patologických jevů
- Příloha č. 2 Nabídka placených nadstandardních zájmových aktivit pro děti

Tento Školní vzdělávací program vstupuje v platnost dnem jeho vyhlášení 1. 9. 2017 na dobu neurčitou. Dnem vyhlášení tohoto Školního vzdělávacího programu končí platnost Školního vzdělávacího programu vydaného dne 1. 9. 2015.

Změny ve Školním vzdělávacím programu jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.

Zpracovala: Mgr. et Bc. Markéta Šollerová, ředitelka MŠ Zbuzany

Projednáno a schváleno na pedagogické poradě 31.8.2017